

Καθαρισμός και απολύμανση σε επιχειρήσεις λιανικής πώλησης τροφίμων

Γιατί πρέπει να καθαρίζω και να απολυμαίνω;

Ο αποτελεσματικός καθαρισμός και η απολύμανση στην επιχείρησή σας τροφίμων συμβάλλει στην προστασία εσάς και των πελατών σας από την εξάπλωση βακτηρίων και άλλων οργανισμών που προκαλούν τροφιμογενείς ασθένειες. Βοηθά επίσης στη μείωση της δραστηριότητας των παρασίτων σε έναν χώρο τροφίμων, εξαλείφοντας τις πηγές τροφής.

Ο Κώδικας Προτύπων για Τρόφιμα απαιτεί:

- Ο χώρος τροφίμων, συμπεριλαμβανομένου όλου του εξοπλισμού του, πρέπει να διατηρείται σε αποδεκτό επίπεδο καθαριότητας, [Πρότυπο 3.2.2-19] και
- Ο εξοπλισμός που έρχεται σε επαφή με τα τρόφιμα, όπως πάγκοι κουζίνας, μαχαίρια, σανίδες κοπής, κατσαρόλες, τεμαχιστές κρέατος σε φέτες κ.λπ. καθώς και τα σκεύη φαγητού και ποτού, να είναι σε καθαρή και υγιεινή κατάσταση.

Διαφορά μεταξύ καθαρισμού και απολύμανσης

Στον κλάδο τροφίμων, ο καθαρισμός και η απολύμανση είναι μια διαδικασία δύο σταδίων. Μια επιφάνεια πρέπει να καθαριστεί διεξοδικά πριν απολυμανθεί:

1. Ο καθαρισμός απαιτεί τη χρήση ζεστού έως καυτού νερού, απορρυπαντικού και εργασίας για την απομάκρυνση των υπολειμμάτων τροφίμων και τη διάλυση του λίπους και της βρωμιάς, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επιφάνειες είναι καθαρές στην αφή και απαλλαγμένες από ορατές ουσίες και οσμές.

2. Η απολύμανση είναι η διαδικασία εφαρμογής θερμότητας (συνήθως πολύ ζεστό νερό) ή χημικών ουσιών, ή συνδυασμού θερμότητας και χημικών ουσιών, σε μια ήδη καθαρή επιφάνεια για να μειωθεί ο αριθμός των βακτηρίων και άλλων οργανισμών σε ένα ασφαλές επίπεδο.

Στο στάδιο του καθαρισμού, τα απορρυπαντικά εξασφαλίζουν ότι τα σωματίδια των τροφίμων διασπώνται και δεν μπορούν να επικαθίσουν ξανά σε αντικείμενα που πλένονται.

Ο αποτελεσματικός καθαρισμός αποτελεί το 90% της συνολικής προσπάθειας υγιεινής, καθώς ο καθαρισμός απομακρύνει τα περισσότερα από τα υπάρχοντα βακτήρια. Η δουλειά του απολυμαντικού είναι να σκοτώσει τα υπόλοιπα βακτήρια κατά το στάδιο της απολύμανσης.

Καθαρισμός πάγκου

Ο καθαρισμός και η απολύμανση μπορούν να γίνουν μηχανικά με τη χρήση πλυντηρίων πιάτων ή χειροκίνητα με τη χρήση νιπτήρων και μπουκαλιών ψεκασμού.

Καθαρισμός και απολύμανση με χρήση πλυντηρίων πιάτων

Όλα τα εμπορικά πλυντήρια πιάτων λειτουργούν διαφορετικά. Τα πλυντήρια πιάτων υψηλής θερμοκρασίας απολυμαίνουν με τη χρήση θερμότητας (ζεστό νερό), ενώ τα πλυντήρια πιάτων χαμηλής θερμοκρασίας συμπληρώνονται με χημικά απολυμαντικά. Πρόκειται για μια πολύ τεχνική διαδικασία και οι επιχειρήσεις τροφίμων θα πρέπει να χρησιμοποιούν το πρόγραμμα που έχει ορίσει ο κατασκευαστής για την απολύμανση. Θα πρέπει πάντα να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή.

Για απολύμανση με πλυντήριο πιάτων:

1. Βεβαιωθείτε ότι διαθέτετε κατάλληλο πλυντήριο πιάτων που μπορεί να καθαρίσει και να απολυμάνει γρήγορα και αποτελεσματικά. Τα οικιακά πλυντήρια πιάτων γενικά δεν είναι κατάλληλα και δεν είναι πρακτικά για πολυσύχναστες επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ή εστίασης τροφίμων λόγω των πολύ μεγάλων κύκλων που απαιτούνται για να αντισταθμιστούν οι χαμηλότερες θερμοκρασίες της συσκευής.
2. Χρησιμοποιήστε τον σωστό τύπο απορρυπαντικού ή απολυμαντικού, όπως περιγράφεται στις οδηγίες του κατασκευαστή.
3. Χρησιμοποιήστε τον θερμότερο δυνατό κύκλο ξεβγάλματος σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
4. Κοιτάξτε τον εξοπλισμό και τα σκεύη όταν τα βγάζετε από το πλυντήριο πιάτων για να βεβαιωθείτε ότι είναι καθαρά
5. Καθαρίζετε το πλυντήριο πιάτων ώστε να μην υπάρχουν υπολείμματα τροφών
6. Συντηρείτε τακτικά το πλυντήριο πιάτων σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κατασκευαστή.

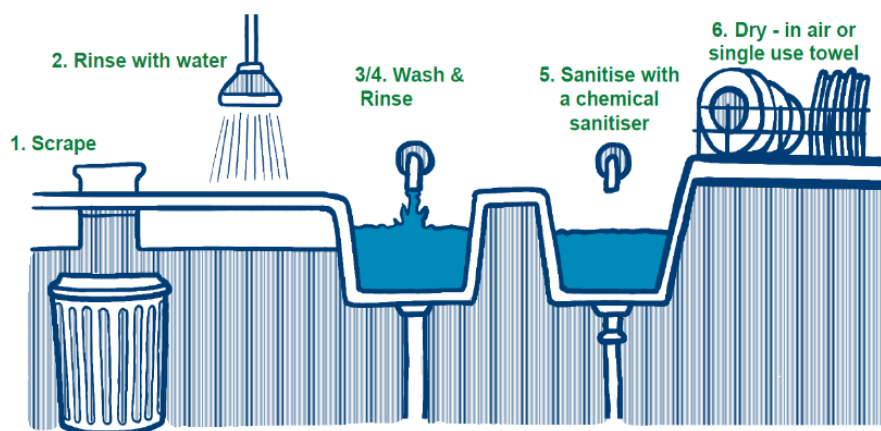

Επαγγελματικό πλυντήριο πιάτων

Καθαρισμός και απολύμανση σε νιπτήρα ή με μπουκάλια ψεκασμού

Σαφείς και λεπτομερείς οδηγίες για τη σωστή παρασκευή και χρήση των χημικών απολυμαντικών μεθόδων πρέπει να αναγράφονται είτε στην ετικέτα του απολυμαντικού είτε να παρέχονται από τον προμηθευτή σε δελτίο πληροφοριών για το προϊόν.

Να παρασκευάζετε και να χρησιμοποιείτε πάντα τα χημικά απολυμαντικά

Εικόνα 1: Καθαρισμός και απολύμανση με χρήση νιπτήρα διπλής λεκάνης

ακολουθώντας αυστηρά τις οδηγίες του κατασκευαστή.

Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τύποι απολυμαντήριων και το καθένα διαφέρει σημαντικά ως προς τον τρόπο χρήσης του. Εάν δεν παρέχονται σαφείς οδηγίες μαζί με το προϊόν, όπως τα ποσοστά αραίωσης και ο χρόνος επαφής, ζητήστε συμβουλές από τον προμηθευτή ή τον κατασκευαστή και εάν είναι απαραίτητο, προμηθευτείτε ένα εναλλακτικό προϊόν.

Σημείωση: Ως χρόνος επαφής νοείται ο χρόνος που πρέπει να παραμείνει σε επαφή ένα απολυμαντικό με ένα αντικείμενο για να δράσει.

Τα έξι συνιστώμενα βήματα για τον αποτελεσματικό καθαρισμό και την απολύμανση με χρήση νεροχυτών είναι τα εξής:

1. **Ξύστε** ή σκουπίστε τα υπολείμματα τροφών.
2. **Ξεπλύνετε** με νερό
3. **Πλύνετε** με ζεστό έως καυτό νερό και απορρυπαντικό για να αφαιρέσετε το λίπος και τη βρωμιά. Μουλιάστε αν χρειάζεται.
4. **Ξεπλύνετε** κάθε χαλαρή βρωμιά ή υπολείμματα απορρυπαντικού (τα απολυμαντικά δεν λειτουργούν καλά παρουσία τροφίμων ή υπολειμμάτων απορρυπαντικού).
5. **Απολυμάνετε** με χημικό απολυμαντικό:
 - ο Φτιάξτε το διάλυμα απολύμανσης σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
 - ο Βυθίστε τον εξοπλισμό στο απολυμαντικό διάλυμα σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή, φροντίζοντας να αφήσετε τον κατάλληλο χρόνο επαφής για να δράσει το απολυμαντικό.
 - ο Για μεγαλύτερα αντικείμενα που δεν χωράνε στο νεροχύτη χρησιμοποιήστε μπουκάλια ψεκασμού για να ραντίσετε το απολυμαντικό διάλυμα στον εξοπλισμό.
 - ο Ξεπλύνετε το απολυμαντικό εάν είναι απαραίτητο σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή
6. **Στεγνώστε** τα με αέρα ή χρησιμοποιήστε πετσέτες μιας χρήσης.

Παρασκευή διαλύματος απολυμαντικού σε νεροχύτη

Για να αραιώσετε το απολυμαντικό της επιλογής σας στη σωστή αναλογία σε έναν νεροχύτη, ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα. Αυτός ο υπολογισμός χρειάζεται να γίνει μόνο μία φορά για κάθε απολυμαντικό.

1. Υπολογίστε τον λειτουργικό όγκο του νεροχύτη είτε:
 - α. Γεμίζοντας ένα δοχείο γνωστής ποσότητας (π.χ. έναν κουβά 10 λίτρων) με νερό, ρίχνοντάς το στον νεροχύτη όσες φορές απαιτείται και σημειώνοντας τον νεροχύτη στη σωστή στάθμη.

Παράδειγμα: 6 φορές για να συμπληρωθεί ο όγκος του νεροχύτη 60 λίτρα.

Ή

- β. Υπολογίζοντας την περιεκτικότητα ενός τετράγωνου ή ορθογώνιου

Εικόνα 2: Μέτρηση νεροχύτη για υπολογισμό όγκου

νεροχύτη μετρώντας το μήκος, το πλάτος και το ύψος του νεροχύτη (μέχρι πόσο ψηλά γεμίζετε τον νεροχύτη) σε εκατοστά.

- i. Πολλαπλασιάστε αυτές τις τρεις μετρήσεις για να βρείτε τον όγκο σε κυβικά εκατοστά.
- ii. Διαιρέστε την απάντησή σας με το 1000 για να προσδιορίσετε τον αριθμό των λίτρων που θα χωρέσει ο νεροχύτης.

Παράδειγμα: ένας ορθογώνιος νεροχύτη πλάτους 40 cm, μήκους 50 cm και ύψους 30 cm

2. Υπολογίστε πόση ποσότητα απολυμαντικού πρέπει να προσθέσετε στον νεροχύτη σας
 - α. Ελέγξτε το ποσοστό αραίωσης στην ετικέτα του απολυμαντικού ή στο δελτίο πληροφοριών του προϊόντος για τον απαιτούμενο σκοπό, π.χ. για χρήση ως απολυμαντικό χωρίς ξέβγαλμα.
 - β. Η αναλογία αραίωσης είναι η ποσότητα του απολυμαντικού προς το νερό.
- Παράδειγμα:** 1:250 σημαίνει 1 μέρος απολυμαντικού προς 250 μέρη νερού ή 1 ml απολυμαντικού προς 250 ml νερού.

3. Διαιρέστε τον όγκο του νεροχύτη (όπως υπολογίστηκε στο βήμα 1 παραπάνω) με το ποσοστό αραίωσης του απολυμαντικού. Αναμείξτε το απολυμαντικό στο νερό του νεροχύτη.

Παράδειγμα:

$$40 \times 50 \times 30 = 60,000 \text{ κυβ. εκ.}$$

$$60,000 / 1000 = 60 \text{ λίτρα}$$

ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΡΟΧΥΤΗ = 60L

DIRECTIONS FOR USE:

No Rinse Sanitiser: Dilute 1:250 (add 2mL per 500mL bottle) using warm water, spray product then leave to air dry. Best to refill solution after 24 hrs.

Εικόνα 1: Παράδειγμα οδηγιών χρήσης απολυμαντικού.

Σημείωση: Αν αλλάξετε απολυμαντικά ή μεταβάλλετε τον όγκο του νερού στο νεροχύτη, ο υπολογισμός δεν θα είναι σωστός και το βήμα απολύμανσης μπορεί να είναι μην είναι αποτελεσματικό. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να υπολογίσετε εκ νέου τη σωστή αραίωση, όπως παραπάνω.

Η αραίωση ενός απολυμαντικού στη σωστή αναλογία είναι ζωτικής σημασίας για την πρόληψη της εξάπλωσης επιβλαβών βακτηρίων που προκαλούν τροφιμογενείς ασθένειες.

Οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν χλωρίνη που αγοράζουν στο κατάστημα ως απολυμαντικό θα πρέπει να ανατρέχουν στις οδηγίες αραίωσης που περιγράφονται παρακάτω από το ενημερωτικό δελτίο της Υπηρεσίας Τροφίμων "Using chemical sanitisers in your food business".

Πίνακας 1. Οδηγίες αραιώσης χλωρίνης

Πόσο νερό;	Πόση χλωρίνη;					
	Οικιακό (4% χλωρίνη)		Ισχυρό οικιακό (6% χλωρίνη)		Εμπορικό (10% χλωρίνη)	
Απαιτούμενη πυκνότητα(ppm)	50ppm	100 ppm	50 ppm	100ppm	50ppm	100ppm
Θερμοκρ. νερού	Ζεστό	Κρύο	Ζεστό	Κρύο	Ζεστό	Κρύο
1 λίτρο	1.25 ml	2.5 ml	0.85 ml	1.7 ml	0.5 ml	1ml

Για να υπολογίσετε την ποσότητα χλωρίνης που απαιτείται για δοχεία άλλου μεγέθους, απλά πολλαπλασιάστε την αντίστοιχη ποσότητα χλωρίνης παραπάνω με τον αριθμό των λίτρων σε κάθε δοχείο. Παράδειγμα:

Πόση χλωρίνη 4% χλωρίου πρέπει να προσθέσω σε ένα μπουκάλι κρύου νερού των 500 ml;

Εάν για 1 λίτρο κρύου νερού απαιτούνται 2,5 ml χλωρίνης (με 4% χλώριο)

$$500\text{ml} = 0.5\text{L}$$

$$\text{Επομένως, } 2,5\text{ml} \times 0.5 = 1,25\text{ml}$$

;H

Πόση χλωρίνη 4% χλωρίου πρέπει να προσθέσω σε ένα κουβά 7 λίτρων κρύου νερού;

Εάν για 1 λίτρο κρύου νερού απαιτούνται 2,5 ml χλωρίνης (με 4% χλώριο)

$$\text{Επομένως, } 2,5\text{ml} \times 7 = 17,5\text{ml}$$

Περισσότερες πληροφορίες

- Επισκεφθείτε τον ιστότοπο της Υπηρεσίας Τροφίμων στο foodauthority.nsw.gov.au.
 - Ενημερωτικό δελτίο: Χρήση χημικών απολυμαντικών στην επιχείρησή σας
 - Ενημερωτικό δελτίο: Καμπυλοβακτηρίδιο - συμβουλές για επιχειρήσεις τροφίμων
- Στείλτε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη Γραμμή Βοήθειας στη διεύθυνση food.contact@dpi.nsw.gov.au
- Τηλεφωνήστε στη Γραμμή Βοήθειας στο 1300 552 406

© Πολιτεία της Νέας Νότιας Ουαλίας συμπεριλαμβανόμενης της Περιφερειακής NNO 2023]. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα δημοσίευση βασίζονται στις γνώσεις και την κατανόηση κατά τη στιγμή της συγγραφής [Μάιος 2023]. Ωστόσο, λόγω της προόδου των γνώσεων, υπενθυμίζεται στους χρήστες ότι πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες στις οποίες βασίζονται είναι ενημερωμένες και να ελέγχουν την επικαιρότητα των πληροφοριών με τον αρμόδιο υπάλληλο της Περιφερειακής NNO ή τον ανεξάρτητο σύμβουλο του χρήστη.